

Sygn. akt III AUa 1545/15

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 11 lutego 2016 r.

Sąd Apelacyjny - III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w G.

w składzie:

Przewodniczący:	SSA Alicja Podlewska (spr.)
Sędziowie:	SSA Grażyna Horbulewicz SSA Barbara Mazur
Protokolant:	stażysta Sylwia Gruba

po rozpoznaniu w dniu 11 lutego 2016 r. w Gdańsku

sprawy J. K.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T.

o składki

na skutek apelacji J. K.

od wyroku Sądu Okręgowego we Włocławku IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z dnia 9 czerwca 2015 r., sygn. akt IV U 243/15

oddala apelację.

SSA Barbara Mazur SSA Alicja Podlewska SSA Grażyna Horbulewicz

Sygn. akt III AUa 1545/15

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 9 lutego 2015 roku znak: (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. określił wysokość zadłużenia z tytułu składek w wysokości: 3.949,56 zł., w tym na:

- 1) ubezpieczenia społeczne (zakres nr deklaracji 01-39) za okres od 2014-06 do 2014-09 w kwocie 2.647,68 zł oraz należne odsetki w kwocie 104,00 zł.
- 2) ubezpieczenie zdrowotne (zakres nr deklaracji 01-39) za okres od 2014-06 do 2014-09 w kwocie 1.081,60 zł oraz należne odsetki w kwocie 42,00 zł.

3) Fundusz Pracy (zakres nr deklaracji 01-39) za okres od 2014-06 do 2014-09 w kwocie 220,28 zł oraz należne odsetki w kwocie 0,00 zł.

W uzasadnieniu decyzji wskazano, iż postępowanie wyjaśniające przeprowadzone w sprawie wykazało, że nie zostały przekazane na rachunek Zakładu Ubezpieczeń Społeczny wpłaty za miesiące, w których - zgodnie z art. 47 ust. 2a-f ustawy z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz.U. z 2015 roku, poz. 121) - płatnik był zwolniony z obowiązku składania deklaracji rozliczeniowej i jednocześnie na koncie płatnika nie stwierdzono nienależnie opłaconych składek, które - zgodnie z art. 24 ust. 6a ustawy - mogłyby podlegać zaliczeniu przez Zakład Ubezpieczeń Społeczny z urzędu na poczet zaległych lub bieżących składek.

W dniu 30 marca 2015 roku J. K. wniósł, za pośrednictwem Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T., do Sądu Okręgowego we Włocławku IV Wydziału Pracy i Ubezpieczeń Społecznych, odwołanie od decyzji Zakładu Ubezpieczenia Społecznego Oddział w T. z dnia 9 lutego 2015 roku znak: (...). W uzasadnieniu odwołania J. K. wskazał, iż jako rolnik powinien podlegać ubezpieczeniu w KRUS, a nie w ZUS; a zgłosił się do ZUS nieświadomie, wskutek niezajomości prawa. Uważał, że można „swobodnie przechodzić z KRUS na ZUS i odwrotnie”

Organ rentowy podtrzymał stanowisko zawarte w zaskarżonej decyzji i wniósł o oddalenie odwołania.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. w odpowiedzi na odwołania powielił argumentację zawartą w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji.

Wyrokiem z dnia 09 czerwca 2015r. sygn. IV U 243/15, Sąd Okręgowy we Włocławku oddalił odwołanie od decyzji z dnia 09 lutego 2015r. Swoje rozstrzygnięcie Sąd I instancji oparł na następujących ustaleniach i rozważaniach.

J. K. podlegał ubezpieczeniu społecznemu rolników. Rozpoczynając prowadzenie pozarolniczej działalności gospodarczej od dnia 14 lutego 2009 roku J. K. spełnił warunki do kontynuowania podlegania ubezpieczeniu społecznemu rolników przy jednoczesnym prowadzeniu pozarolniczej działalności gospodarczej.

J. K. do dnia 31 maja 2010 roku nie złożył zaświadczenia o nieprzekroczeniu kwoty granicznej należnego podatku za miniony rok podatkowy. Placówka Terenowa KRUS we W. decyzją z dnia 23 czerwca 2010r. stwierdziła wobec J. K. ustanie ubezpieczenia społecznego rolników od dnia 1 czerwca 2010 roku.

J. K. dokonał zgłoszenia na druku ZUS ZFA oraz zgłosił siebie jako osobę ubezpieczoną na druku ZUS ZUA od dnia 01.06.2010r. z kodem tytułu ubezpieczenia O 570 00 oraz ZUS ZUA z kodem tytułu ubezpieczeń O 510 00 od dnia 01.06.2012r.

J. K. złożył dokumenty rozliczeniowe ZUS DRA za okres 06/2010, 02/2011-03/2011, 02/2012, 06/2012-07/2012. Za okresy 07/2010 - 01/2011, 04/2011-01/2012, 03/2012-05/2012, 08/2012-02/2015 płatnik składek był zwolniony przepisami ustawy z obowiązku ich składania.

Na koncie zostały zaksięgowane wpłaty:

- na ubezpieczenia społeczne za okres 06/2010, 11/2010, 01/2011-03/2011,12/2011, 02-08/2012 – waluta ostatniej wpłaty 18.03.2013r.

- na ubezpieczenie zdrowotne za okres 06/2010,12/2010,01/2011-03/2011,12/2011,01/2012-07/2012 - waluta ostatniej wpłaty 07.08.2012r.

- na Fundusz Pracy za okres 07/2012 -waluta wpłaty 07-08-2012r.

ZUS pismem z dnia 05.12.2014r. zawiadomił J. K. o wszczęciu z urzędu postępowania w sprawie określenia wysokości należności z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne i Fundusz. Pracy, wzywając jednocześnie do złożenia pisemnych wyjaśnień w sprawie przyczyn nieopłacenia składek, pod rygorem wydania decyzji

w sprawie określenia wysokości należności z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne i Fundusz Pracy na podstawie dotychczas zgromadzonych dowodów.

J. K. nie udzielił żadnych wyjaśnień i nie opłacił należnych składek.

Na dzień 09.02.2015r. J. K. w związku z prowadzoną działalnością gospodarczą posiadał zadłużenie z tytułu składek w wysokości: 3.949,56 zł., w tym na:

1) ubezpieczenia społeczne (zakres nr deklaracji 01-39) za okres od 2014-06 do 2014-09 w kwocie 2.647,68 zł oraz należne odsetki w kwocie 104,00 zł.

2) ubezpieczenie zdrowotne (zakres nr deklaracji 01-39) za okres od 2014-06 do 2014-09 w kwocie 1.081,60 zł oraz należne odsetki w kwocie 42,00 zł.

3) Fundusz Pracy (zakres nr deklaracji 01-39) za okres od 2014-06 do 2014-09 w kwocie 220,28 zł oraz należne odsetki w kwocie 0,00 zł.

Decyzja Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. z dnia 9 lutego 2015 roku znak: (...) stwierdza, że płatnik J. K. w związku z prowadzoną działalnością gospodarczą posiada nieopłacone składki na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne oraz Fundusz Pracy za okres od 06/2014r. do 09/2014r.

Sąd Okręgowy wyjaśnił iż powyższą rekonstrukcję stanu faktycznego, bezsporną między stronami, oparł na materiale dowodowym zgromadzonym w trakcie trwania postępowania i ujawnionym na rozprawie, tj. w postaci dokumentów zebranych w aktach organu rentowego i aktach sprawy. Przedmiotowy materiał Sąd uznał za rzetelny i wiarygodny. Strony bowiem w trakcie postępowania nie kwestionowały jego prawdziwości, a jedynie wyprowadzały z niego odmienne konkluzje o charakterze jurydycznym. Tym samym brak jest przesłanek by odmówić dokumentom zebranych w aktach sprawy i aktach organu rentowego przymiotu wiarygodności. W konsekwencji przedmiotowy materiał, cechujący się wysoką wartością dowodową, pozwolił, zdaniem Sądu I instancji, dokonać rekonstrukcji stanu faktycznego w niniejszej sprawie.

W myśl art. 46 ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz.U. z 2015 roku, poz. 121) płatnik składek jest obowiązany według zasad wynikających z przepisów ustawy obliczać, potrącać z dochodów ubezpieczonych, rozliczać oraz opłacać należne składki za każdy miesiąc kalendarzowy. Zgodnie z art. 32 ustawy do składek na Fundusz Pracy, Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych, Fundusz Emerytur Pomostowych oraz na ubezpieczenia zdrowotne w zakresie: ich poboru, egzekucji, wymierzania odsetek za zwłokę i dodatkowej opłaty, przepisów karnych, dokonywania zabezpieczeń na wszystkich nieruchomościach, ruchomościach i prawach zbywalnych dłużnika oraz stosowania ulg i umorzeń stosuje się odpowiednio przepisy dotyczące składek na ubezpieczenia społeczne. Zgodnie z art. 47 ust. 1 ustawy płatnik składek przesyła w tym samym terminie deklaracje rozliczeniową, imienne raporty miesięczne oraz opłaca składki za dany miesiąc, z zastrzeżeniem ust. 1a, 2a i 2b, nie później niż:

- 1) do 10 dnia następnego miesiąca - dla osób fizycznych opłacających składkę wy łącznie za siebie;
- 2) do 5 dnia następnego miesiąca - dla jednostek budżetowych i samorządowych zakładów budżetowych;
- 3) do 15 dnia następnego miesiąca - dla pozostałych płatników.

W powyższym kontekście winno się zauważyć, iż przepisy regulujące materię ubezpieczeń społecznych czy też podatkową mają charakter bezwzględnie obowiązujących; oznacza to, iż w sytuacjach w nich określonych muszą być one stosowane przez organ rentowy w sposób ścisły. Niedopuszczalna jest wykładnia rozszerzająca (vide wyrok Sądu Najwyższego z dnia 8 listopada 2006 roku, I UK 138/06).

Z uwagi na to, iż nie zostały przekazane na rachunek Zakładu Ubezpieczeń Społeczny wpłaty za miesiące, w których - zgodnie z art. 47 ust. 2a-f ustawy z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz.U. z 2015 roku, poz. 121) - płatnik był zwolniony z obowiązku składania deklaracji rozliczeniowej i jednocześnie na koncie płatnika nie stwierdzono nienależnie opłaconych składek, które - zgodnie z art. 24 ust. 6a ustawy - mogłyby podlegać zaliczeniu przez Zakład Ubezpieczeń Społeczny z urzędu na poczet zaległych lub bieżących składek, zaskarżoną decyzję należy uznać za prawidłową. W okolicznościach rozpatrywanej sprawy indyferentną z punktu widzenia prawidłowości zaskarżonej decyzji jest niezajomość prawa odwoławczego.

W sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych przedmiot rozpoznania sprawy sądowej wyznacza decyzja organu rentowego, od której wniesiono odwołanie (art. 477⁹ kpc i art. 477¹⁴ kpc) i tylko w tym zakresie podlega ona kontroli sądu zarówno pod względem jej formalnej poprawności, jak i merytorycznej zasadności. Postępowanie sądowe zmierza do kontroli prawidłowości lub zasadności konkretnej zaskarżonej decyzji (vide wyrok Sądu Apelacyjnego w Lublinie z 16.01.2013r., III AUa 1067/12). Postępowanie sądowe, inicjowane odwołaniem od decyzji, jest postępowaniem kontrolnym, polegającym na zbadaniu, czy zaskarżona decyzja organu rentowego jest prawidłowa według stanu faktycznego i prawnego z daty jej wydania. W tym kontekście należy zwrócić uwagę, iż poza kognicją Sądu w niniejszej sprawie pozostawało badanie zasadności wyłączenia wnioskodawcy z ubezpieczenia społecznego rolników i włączenia go w powszechny system ubezpieczeniowy, co de facto stanowiło istotę jedynego zarzutu J. K. wobec zaskarżonej decyzji. Zarzutu jednak całkowicie nieuzasadnionego z uwagi na przedmiot decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. z dnia 9 lutego 2015 roku znak: (...).

Decyzja KRUS z dnia 23 czerwca 2010r., stwierdzająca wobec J. K. ustanie ubezpieczenia społecznego rolników od dnia 1 czerwca 2010 roku jest prawomocna. Ostateczność decyzji KRUS z dnia 23 czerwca 2010r. ma również znaczenie dla ustaleń dokonanych w przedmiotowej sprawie albowiem skutkiem jej mocy wiążącej jest to, że przesądzenie we wcześniejszej decyzji kwestii o charakterze prejudycjalnym oznacza, iż w procesie późniejszym kwestia ta nie może być już w ogóle badana, a w konsekwencji zachodzi ograniczenie dowodzenia faktów, objętych prejudycjalną decyzją.

Powszechnie przyjmuje się zasadę uwzględniania przez sądy powszechne skutków prawnych orzeczeń organów administracyjnych, która ma swoje źródło w prawnym rozgraniczeniu drogi sądowej i drogi administracyjnej, czego wyrazem są art. 2 § 3 i art. 177 § 1 pkt 3 kpc oraz art. 16 i 97 § 1 pkt 4 kpc, a pod rządami Konstytucji z dnia 2 kwietnia 1997 roku także w idei podziału władz (art. 10) oraz działania organów władzy publicznej na podstawie i w granicach prawa (art. 7). Zasada ta doznaje ograniczenia jedynie w myśl koncepcji tzw. bezwzględnej nieważności decyzji administracyjnej, która nie ma normatywnego umocowania, ale znajduje oparcie w orzecznictwie Sądu Najwyższego, wyrażającym od kilkudziesięciu lat niezmienny pogląd, że decyzja administracyjna nie może wywoływać skutków prawnych, pomimo jej formalnego nieuchylenia, jeśli jest dotknięta wadami, godzących w jej istotę jako aktu administracyjnego. Do takich wad zalicza się brak organu powołanego do orzekania w określonej materii oraz niezastosowanie jakiegokolwiek procedury lub oczywiste naruszenie zasad postępowania administracyjnego (por. orzeczenia Sądu Najwyższego z dnia 31 maja 1946 r., C.III. 217/46, OSN 1947 nr 1, poz. 25, z dnia 15 października 1951 r., C. 653/51, OSN 1952 nr 3, poz. 75, z dnia 29 czerwca 1957 r., 2 CR 499/57, OSN 1959 nr 3, poz. 88, z dnia 27 sierpnia 1959 r., 1 CR 1051/58, (...) 1960 nr 2, s. 58, z dnia 4 listopada 1959 r., 2 CR 669/59, OSPiKA 1962 nr 4, poz. 106, uchwały z dnia 21 listopada 1980 r., III CZP 43/80, OSNCP 1981 nr 8, poz. 142, z dnia 21 września 1984 r., III CZP 53/84, OSNC 1985 nr 5 - 6, poz. 65, z dnia 27 listopada 1984 r., III CZP 70/84, OSNCP 1985 nr 8, poz. 108 oraz postanowienie z dnia 9 listopada 1994 r., III CRN 36/94, OSNCP 1995 nr 3, poz. 54 i wyrok z dnia 7 kwietnia 1999 r., I CKN 1079/97, OSNC 1999 nr 11, poz. 189). Koncepcja bezwzględnej nieważności decyzji administracyjnej w świetle orzecznictwa Sądu Najwyższego dotyczy wad decyzji, które dyskwalifikują ją jako indywidualny akt administracyjny z punktu widzenia podstawowych cech kreatywnych przesądających o bycie prawnym aktem administracyjnym w ogóle. Możliwość badania, a ściślej - kwestionowania decyzji administracyjnej wyłącznie w ograniczonym zakresie, w myśl wypracowanej w judykaturze Sądu Najwyższego koncepcji bezwzględnej nieważności (nieistnienia) decyzji administracyjnej, stanowi jedyne odstępstwo od zasady związania sądu cywilnego decyzją administracyjną. Poza tym Sąd Najwyższy wielokrotnie wyrażał pogląd, że sąd w postępowaniu cywilnym nie jest uprawniony do kwestionowania decyzji administracyjnej, w szczególności pod względem jej merytorycznej zasadności, i jest nią związany także

wówczas, gdy w ocenie sądu decyzja jest wadliwa (por. orzeczenia Sądu Najwyższego z dnia 28 września 1938 r., C.I. 1432/37, (...) 1939 nr 2, s. 19, z dnia 4 listopada 1938 r. C. II 1625/37, (...) 1938, poz. 503, z dnia 27 września 1948 r., C. 574/48, (...) 1949 nr 3 - 4, s. 324, z dnia 2 stycznia 1962 r., 4 CR 445/61, OSNCP 1963 nr 4, poz. 82, wyroki z dnia 12 maja 1964 r., II CR 185/64, OSNCP 1965 nr 3, poz. 41, z dnia 6 marca 1967 r., III CR 402/66, (...) 1967 nr 6, poz. 10, z dnia 3 lutego 1976 r., II CR 732/75, OSNCP 1976 nr 12, poz. 263, uchwały z dnia 18 listopada 1982 r., III CZP 26/82, OSNCP 1983 nr 5 - 6, poz. 64, z dnia 27 września 1991 r., III CZP 90/91, OSNCP 1992 nr 5, poz. 72, postanowienia z dnia 9 listopada 1994 r., III CRN 36/94, OSNC 1995 nr 3, poz. 54, z dnia 24 maja 1996 r., I CRN 67/96, niepublikowane, z dnia 30 czerwca 2000 r., III CKN 268/00, OSNC 2001 nr 1, poz. 10, wyroki z dnia 16 maja 2002 r., IV CKN 1071/00, OSNC 2003 nr 9, poz. 120, z dnia 12 marca 2004 r., II CK 47/03, z dnia 28 lipca 2004 r., III CK 296/03, (...) 2005 nr 6, s. 29, postanowienie z dnia 19 listopada 2004 r., V CK 251/04, (...) 2006 nr 3, s. 113 i wyrok z dnia 30 stycznia 2007 r., IV CSK 350/06, niepublikowany). Ostateczną decyzją administracyjną, od której strona nie wniosła odwołania w trybie art. 477(9) kpc, związany jest także sąd ubezpieczeń społecznych (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 29 stycznia 2008 r., I UK 173/07, niepublikowany). Reasumując ten wątek rozważań należy przyjąć, że w orzecznictwie Sądu Najwyższego ugruntowany jest pogląd, iż sąd w postępowaniu cywilnym obowiązany jest uwzględniać stan prawny wynikający z osnowy ostatecznej decyzji administracyjnej, chyba że decyzja została wydana przez organ niepowołany lub w zakresie przedmiotu orzeczenia bez jakiegokolwiek podstawy w obowiązującym prawie materialnym, względnie z oczywistym naruszeniem reguł postępowania administracyjnego. W tych przypadkach sąd nie jest związany decyzją administracyjną, ponieważ jest ona bezwzględnie nieważna (nieistniejąca prawnie) i - pomimo jej formalnego nieuchylenia - nie wywołuje skutków prawnych (vide wyrok Sądu Najwyższego z dnia 10 czerwca 2008 roku, I UK 376/07).

Mając na uwadze powyższe rozważania, uznając decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. z dnia 9 lutego 2015 roku znak: (...) za pozbawioną wad tak faktycznych jak i prawnych, na podstawie przepisu art. 477¹⁴ § 1 kpc, Sąd Okręgowy odrzekł jak w sentencji uzasadnianego wyroku. Nie stwierdził bowiem żadnych podstaw do uwzględnienia odwołania J. K..

Apelację od powyższego wyroku wniósł J. K. wnosząc o jego uchylenie w całości.

Zarzucił, iż pozwany wprowadził go w błąd i dlatego składki winny być anulowane. Nie wiedział, iż należy mu się emerytura wcześniejsza z KRUS oraz że prowadzenie przedsiębiorstwa i zgłoszenie do ZUS nie stanowi przeszkody do jej przyznania. Z braku znajomości prawa zamiast wystąpić o emeryturę do KRUS walczył żeby „przejsć z KRUS na ZUS”. Jednocześnie oświadczył, że wobec tego iż nie zna prawa, nieprawdą jest, ażeby „świadomie przeszedł z ZUS na KRUS”. Do apelacji dołączył postanowienie tut. Sądu z dnia 14 maja 2015r. sygn. III AUa 941/14 w sprawie J. K. przeciwko ZUS Oddział w T. o prawo do emerytury w przedmiocie odrzucenia skargi kasacyjnej ubezpieczonego od wyroku Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 13 stycznia 2015r. oddalającego jego apelację od wyroku Sądu I instancji oddalającego odwołanie od decyzji odmawiającej przyznania mu emerytury.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja J. K. nie zasługuje na uwzględnienie.

Przedmiotem sporu w analizowanej sprawie była zasadność obciążenia skarżącego składkami na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne, zdrowotne, Fundusz Pracy z tytułu prowadzenia przez niego pozarolniczej działalności gospodarczej w okresie od czerwca do września 2014r.

Rozważania w tej kwestii w pierwszej kolejności odnieść więc należało do treści przepisu art. 6 ust 1 pkt 5 i art. 12 ust 1 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2015 r., poz. 121 – dalej „ustawa systemowa”), zgodnie z którym obowiązkowym ubezpieczeniem emerytalnym, rentowym i wypadkowym podlegają osoby fizyczne, które na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej są osobami prowadzącymi pozarolniczą działalność gospodarczą. Ustawa systemowa w art. 13 pkt 4 stanowi, że osoba prowadząca pozarolniczą działalność gospodarczą podlega obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym oraz wypadkowemu - od

dnia rozpoczęcia wykonywania działalności do dnia zaprzestania wykonywania tej działalności, z wyłączeniem okresu, na który wykonywanie działalności zostało zawieszona na podstawie przepisów o swobodzie działalności gospodarczej. W świetle powyższego unormowania należy uznać, że ustawodawca w sposób formalny określił czasowe granice podlegania obowiązkowemu ubezpieczeniu społecznemu wyznaczając je momentami rozpoczęcia i zaprzestania wykonywania działalności. Zaprzestanie działalności gospodarczej, o którym mowa w art. 13 ust. 4 ustawy systemowej, uchylające obowiązek ubezpieczenia może być również okresowe i spowodowane przerwą w jej wykonywaniu. Musi to jednak wiązać się z wolą zaprzestania tej działalności w sposób definitywny, co winno znaleźć formalny wyraz w wyrejestrowaniu działalności z ewidencji działalności gospodarczej, względnie w jej zawieszeniu.

Wykreślenie z ewidencji – zgodnie z treścią art. 25 ust. 4 ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (Dz. U. z 2015 r., poz.584) będące również wpisem – ma charakter deklaratoryjny, co oznacza, iż legalizuje wykonywanie działalności gospodarczej i wyznacza czasowe granice bycia przedsiębiorcą. Sąd Najwyższy w uzasadnieniu wyroku z dnia 25 listopada 2005 r. w sprawie I UK 20/05 (OSNP 2006/19-20/2309) wskazał co prawda, iż nie przesądza on o faktycznym prowadzeniu tej działalności, ale prowadzi do domniemania prawnego (art. 234 k.p.c.), według którego osoba wpisana do ewidencji jest traktowana, jako prowadząca działalność gospodarczą. Domniemanie to może być obalone, co jednak wymaga przeprowadzenia przeciwdowodu. Racjonalną konsekwencją zaniechania prowadzenia działalności gospodarczej jest bowiem wykreślenie przedsiębiorcy z ewidencji działalności gospodarczej. Dlatego też brak wykreślenia z ewidencji, chociaż nie decydujący dla ustalenia prowadzenia działalności gospodarczej, nie może być pomijany przy ustalaniu faktycznego prowadzenia działalności gospodarczej (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 22 lutego 2010 r., I UK 240/09, Lex nr 585723). Należy mieć przy tym na względzie, iż prowadzeniem działalności gospodarczej jest nie tylko faktyczne wykonywanie czynności należących do zakresu tej działalności, lecz także czynności zmierzające do zaistnienia takich czynności gospodarczych (czynności przygotowawczych). Stąd też prowadzenie działalności gospodarczej obejmuje zarówno okresy faktycznego wykonywania usług, jak też okresy wykonywania innych czynności związanych z działalnością - takie jak poszukiwanie nowych klientów, utrzymywanie firmowego konta, wynajmowanie pomieszczeń, w których prowadzone mogą być czynności związane z działalnością, zamieszczanie ogłoszeń w prasie, załatwianie spraw urzędowych. Rozpoczęcia, zakończenia działalności gospodarczej i jej zaprzestania nie można utożsamiać tylko z konkretnymi transakcjami w ramach świadczonych usług, bo oczekiwanie na klienta, pozostawanie w gotowości do świadczenia usług jest także prowadzeniem działalności gospodarczej. Stanowisko to znajduje potwierdzenie w postanowieniu z dnia 17 lipca 2003 r., II UK 111/03 (Monitor Prawa Pracy-wkładka 2004 nr 7, poz. 16), w którym Sąd Najwyższy wskazał, iż faktyczne niewykonywanie działalności gospodarczej w czasie oczekiwania na kolejne zamówienie lub w czasie ich poszukiwania, nie oznacza zaprzestania prowadzenia takiej działalności i nie powoduje uchylenia obowiązku ubezpieczenia społecznego.

W okolicznościach konkretnej sprawy poza sporem było realizowanie przez J. K. działalności gospodarczej w okresie czerwiec-wrzesień 2014r.

Jak wynika z wyjaśnień poczynionych przez Sąd Okręgowy w toku postępowania pierwszoinstancyjnego Zakład Ubezpieczeń Społecznych pismem z dnia 05 grudnia 2014r., ale także pismem z dnia 09 stycznia 2014r. (k. 4 a.r.) zawiadamiał J. K. o wszczęciu z urzędu postępowania w sprawie określenia wysokości należności z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne, zdrowotne i fundusz pracy, wzywając jednocześnie do złożenia pisemnych wyjaśnień w sprawie przyczyn, dla których ubezpieczony nie opłaca składek pod rygorem wydania decyzji określającej wysokość zadłużenia. Przedmiotowe zawiadomienia wnioskodawca odebrał i do dnia wydania zaskarżonej decyzji nie zajął stanowiska w sprawie.

W toku prowadzonego postępowania wyjaśniającego Zakład Ubezpieczeń Społecznych ustalił, że J. K. w okresie objętym sporem, pomimo zarejestrowania pozarolniczej działalności gospodarczej, niewyrejestrowanej i niezawieszanej, nie regulował należności z tytułu składek na obowiązkowe ubezpieczenie społeczne, zdrowotne i Fundusz Pracy podczas, gdy zgodnie z treścią artykułu 46 ust. 1 ustawy systemowej, jego obowiązkiem było uiszczanie powyższych należności publicznoprawnych w prawidłowej wysokości według zasad wynikających z przepisów ustawy systemowej, terminowo za każdy miesiąc kalendarzowy - z tytułu podlegania obowiązkowo ubezpieczeniom

społecznym z uwagi na prowadzoną pozarolniczą działalność gospodarczą. Jeżeli zatem wnioskodawca powyższemu obowiązkowi uchybił to zasadnie organ rentowy, na podstawie artykułu 83 ust.1 pkt 1 ustawy systemowej, wydał decyzje zobowiązujące skarżącego do uregulowania powyższych należności wraz z należnymi odsetkami za zwłokę.

Zaprezentowane przez wnioskodawcę argumenty tj. że nie wiedział, iż nie nabył prawa do emerytury w powszechnym systemie ubezpieczeniowym i wg jego oceny przysługuje mu emerytura z ubezpieczenia społecznego rolników, pozostają bez wpływu na ocenę wyroku Sądu I instancji. Zauważyć jedynie trzeba, iż ubezpieczony zgłosił się do Zakładu w związku prowadzeniem pozarolniczej działalności gospodarczej, przez część okresów odprowadzał składki, wystąpił nawet z wnioskiem o przyznanie mu emerytury w systemie powszechnym. Zamiar podlegania ubezpieczeniom w systemie powszechnym zmienił dopiero wobec odmowy przyznania mu prawa do emerytury. Podkreślić też należy, iż nieznanostwo prawa nie zwalnia z obowiązków nałożonych na płatnika składek przez ustawodawcę. Ani brak dochodów, ani osiągnięcie ich w wysokości niepozwalającej na terminowe uregulowanie należności publicznoprawnych, ani nawet przekonanie o braku obowiązku ich regulowania, nie stanowi przesłanki zwalniającej z zobowiązania z obowiązkowi zapłaty składek.

Sąd nie badał, czy zmiana przez wnioskodawcę zakładu ubezpieczeń ZUS na KRUS była możliwa, przebiegała prawidłowo, czy podjęte w tym kierunku przez skarżącego kroki odpowiadały prawu, albowiem nie to było przedmiotem sporu, który został zakreślony zakresem zaskarżonej przez ubezpieczonego decyzji ZUS. A z niej wynikało wyłącznie to, że J. K. ma obowiązek zapłaty składek na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne, zdrowotne oraz fundusz pracy za okres od czerwca do września 2014 roku z tytułu prowadzonej w tym okresie pozarolniczej działalności gospodarczej. Wobec niekwestionowanego ustalenia, że wnioskodawca w okresie wskazanym w przedmiotowej zarejestrowanej działalności faktycznie prowadził, uznać należało, że decyzja określająca wysokość zadłużenia wnioskodawcy w spornym okresie odpowiadała prawu.

Zdaniem Sądu Apelacyjnego Sąd I instancji w sposób prawidłowy ustalił stan faktyczny w oparciu o zgromadzony w sprawie materiał dowodowy, zaś w swych ustaleniach i wnioskach nie wykroczył poza ramy swobodnej oceny wiarygodności i mocy dowodów wynikające z przepisu art. 233 k.p.c., nie popełnił on też błędów w rozumowaniu w zakresie zarówno ustalonych faktów, jak też ich kwalifikacji prawnej, skutkujących wadliwością rozstrzygnięcia. Sąd II instancji akceptuje ustalenia faktyczne i prawne Sądu Okręgowego, przyjmując je za własne.

Ze względów wskazanych powyżej Sąd Apelacyjny podziela stanowisko Sądu I Instancji i uznając apelację J. K. za bezzasadną, na mocy artykułu 385 kpc, orzekł jak w sentencji.

SSA B.Mazur SSA A.Podlewska SSA G.Horbulewicz